

Glasul Satelor

Gazeta Partidului Țărănesc

ABO: Pe un an 50 Lei; pe jum. an 26 Lei; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei. Pentru America 3 dolari pe un an. :-

APARE IN FIECARE DUMINECĂ, SUB INGRIJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR HOTĂRAN. :- REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: :- Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. :-

Moșiile din Bihor.

— Un apel dlui. E. Petrini, Cluj. —

La Genova contele Ștefan Bethlen a pus în discuție (desbateri) legea agrară (legea pământului) pentru Ardeal și Banat.

Răspunsul unic (trebuitor) este ca ea să fie realizată (înfăptuită) cât mai repede.

Reforma agrară este discutată (desbătută) în presa (gazetele) germană și maghiară din patrie ca și cum s'ar putea schimba încă în paguba țăranilor. La aceste discuții (desbateri) răspunsul unic (trebuitor) este ca ea să fie realizată (înfăptuită) cât mai repede.

D. Emil Petrini, directorul general al agriculturii (Cluj) are această răspundere mare: a grăbi, a grăbi mereu ca pământul să se împartă cât mai iute.

Ce rezultate (urmări) are întârzierea se poate vedea dintr'un articol al ziarului (gazeta) „Beiușul”: *Țăranii n'au incretore în reforma agrară.* Ziarul acesta a dată cum, în Bihor, moșiile lui Telegdy, Pinkas, cele de la Ianoșda, Santău, Tăut și alte moșii se vând cu prețuri mai mari decât cele ce proprietarii le-ar încasa, dacă moșiile s'ar vinde potrivit legii agrare. În loc de 150 mii 90 de lei, plătiți în 50 de ani, țăranii în chestie plătesc

acum, pentru niște pământ, 560 de mii lei, deci cu 410 mii de lei mai mult.

Unindu-ne cu vorbele ziarului citat: „Iată urmările triste ale lipsurilor din legea agrară și a speculei care se tolerează (ingăduie), noi întrebăm: Onorații deputați și senatori ai Bihorului ce fac pentru țăranul, pe care de altfel îl opresc de a vota pentru — țăranist?”

Cazul (întâmplarea) dela Bihor este o dovadă hotărâtoare, că țăranii trebuie să își caute apărători proprii, alegând deputați și senatori în slujba lor, nu a partidelor vechi.

Până una-alta, așfiind cine să le ia țăranilor apărarea, rugăm pe d. E. Petrini să aibă dsa grije ca țăranii noștri să nu fie păgubiți: — și, privitor la Bihor, imediat (îndată) să trimeată acolo o anchetă (cercetare) serioasă.

Ancheta trebuie să cerceteze și cazurile de procese intentate (pornite) de episcopia romano-catolică (papistăsească) din Oradea-mare, la Tinca. Este vorba de 3417 de țărani în procesuați de popii catolici (papistași).

Creдем, că în curând d. E. Petrini ne va da un răspuns prin gazete, adecă un comunicat.

A. Breazu.

O clevetire

de S. MEHEDINTI.

De câteva luni, s'a răspândit clevetirea că partidul țăărănesc ar fi COMUNIST, adecă are de gând să împartă punga fecaruia cu cel dințai venit.

Ce om cu mîntea întreagă poate să creadă o astfel de năsdravanie?

Se înțelege că nimeni dintre cei cari cunosc fierea sateanului român. Românul, mai iutaj de toate este neîndurat, când e vorba de hotarul lui. Să-î îngustezi ogorul numai cu un lat de mână, și este în stare să meargă la judecată până în păuzele albe, iar uneori își face dreptate singur. Dar mite când e vorba să-î lai toala din casă ori mamăliga de pe masă să o dai unui nespalat care doarne în loc să muncească!

Hotărât, ori și unde ar putea prinde comunismul, numai la noi NU. Fiecare plugar vrea să fie stăpân deplin pe gospodăria, ogorul și grădina lui. Iar dacă s'ar fi găsit vre-un smintit să cerce a împărți oțova, averile, grozăviile din Rusia l-au vindecat și pe acela.

La ce au ajuns Rușii cu încercarea lor de a împărți deavălmă averile? Au ajuns că mor de foame cu toții. Când omul nu mai e stăpân pe rodul muncii lui, nu mai are nici un îndemn spre muncă. De aceea munca a scăzut, fiecare a semănat numai pentru gura lui și milfoane de lucrători din fabrici au rămas muritori de foame. Cât despre cei cari din capitalul adunat de părinți sau chijar prin osteneala lor, aceia, au pierit ca mustele ori și-au luat lumea în cap. Au ajuns să mănânce și carne de om...! Rogu-vă, când la un

Cântece de-ale poporului.

Stejărel de pe costiță,
Mândra dă badei gurită:
Gurită și buzișoare:
După ea badița mare.

Stejărel din poienită,
Mândra zice: Măi badiță,
Măi badiță Constantine,
După tine mor cu zile.

Stejărel din codru des,
Hai, badiță, mai la șes,
Mai la șes lângă izvor,
Căci de tine, zău, mi-î dor.

Stejărel de pe parău,
Zău, badiță, că nu-î rău,
Amândoi să ne iubim,
Pân' la moarte-așa să fim.

Auzită în comuna SOLONET (din Bucovina).
C. MILICI.

Bătrânul clopotar

de: V. KOROLENKO.

— Poveste de Paști. —
(Sfârșit).

Mosneagul își apleacă albitu-î cap, în care rolesc nelămurite gânduri...

— Acuma s'o fi cântând troparul! se gândește el și par'ca se vede în biserică... În strană par'că vede cum se întrec glasurile copiilor și cum popa cel bătrân, răsosatul Naum, cântă vozglasurile cu glasul-î tremurător și puternic... Sute de capete de țărani se pleacă și se ridică, ca niște spice de grâu copt, pe cari le bate vântul... Se închină lumea... tot fețe cunoscute de pritenj și toți morți... Colo zăreste chipul aspru al tatălui său... și... uite-l pe frate-său cel mai mare, cum se roagă și suspină alături de tată-său. Și dincolo se vede... și pe el singur, plin de sănătate, de înverete și putere, plin de vjioșie și nădejde, încrezându-se în viață, în fericirea, în norocul și bucuria ei...

Și unde o fi oare bucuria aceea? Gândurile mosneagului se aprind ca un foc, ce stă gata să se stingă și luminează o clipă și repede toate colțurile și unghiurile ascunse ale vjetii, pe care și-a trăit-o... Numai muncă peste puterile lui, numai dureri, chinuri și nevoi... Unde-î norocul ce-l așteptat și nădăjdut? Povara soartei hr' haine l-a sbârcoit fata-î tânără, și-a indoit spinarea-î dreaptă

și puternică și l-a învățat să ofteze, cum oita și frate-său cel mai mare...

Și colo... la stânga... între femeile satului stă și nevastă-sa, rugându-se cu evlavie, cu capul plecat... Bună și credincioasă femeie i-a fost... Dumnezeu s'o ierte!... Și multe a mai avut să îndure și ea, sârmana! Nici ea n'a scăpat de grijii... Osteneala și munca a îmbătrânit-o și pe ea repede... Ochii ei, altădată strălucitori și limpezi, și-au pierdut vjioșimea și strălucirea, și un fel de teamă și spaimă i-se putea citi pe fata-î, lovit pe neașteptate de soartă, în locul mândriei și încrederii în sine de altădată... a nevastei lui tinere și frumoase... Și unde-î norocul și fericirea lui? Un singur copil le mai rămăse; singura bucurie și nădejdea bătrânelor lor, dar răutatea lumii l-a stricat și pe el...

Și... colo... se dea și dusmanul, cămătarul cel bogat al satului, ce-si îndoaia trupul până la pământ, făcând la mătâni... Și cu ce evlavie îl sărută și cum își face într'uma cruce, cum se roagă pentru sângele ce l-a supt și cum ar vrea să se usuce lacrimile orfanilor jefuiți... Și cu rugăcuni făcarnice caută să mntă și pe Dumnezeu, cum a mintit pe inima lui Miheici și chipurile întunecoase ale jcoanelor se uită cu asprime, din perete, la chipurile omenești și la nedreptățile lor...

... Dar toate astea au fost odată... au trecut și e mult de atunci... Acuma, toată viața pentru el stă în clopotnița asta, în care bate vântul și mișcă frînghiile...

pas de noi se petrec astfel de grozăvii, putear-ar un om cu scaun la cap să mai bată în struna bolșevicilor și a comunistilor?

Se înțelege, nu.

Totus, dușmanii partidului țărănesc au aruncat acest ponos celor cari vor să ridice țărâtimea. Și s'au găsit și printre țărani oameni ușori la minte cari au crezut clevețirea.

Da, e o vorbă (pe care „Duminica Poporului” o spune desecri): **TOATE PĂCATELE SE PLĂTESC!**

Cine minte, plătește cu vârf și îndesat minciuna lui. Așa o vor plăți cei cari au mințit acum cu privire la partidul țărănesc.

Când sătenii vor cântări faptele, nu numai vorbole și vor vedea că toți cei cari țin cu țărani, țin fiecare cu casa, gospodăria și ogorul lui, atunci își vor lua seama ce amăgiți și se vor întreba:

Oare de ce oamenii aceștia drept și cinștii au fost cleveții?

Iar drept plăta, poporul va juhi și mai mult decât azi partidul țărănesc și va cere dela el scăparea de toate păcatele celor cari până azi au trăit cu minciuna din asupra multimii.

D. N. Iorga despre Partidul Țărănesc.

Într-o vorbire rostită în Parlament înainte de Paști, d. profesor N. Iorga vorbind despre obârșia guvernului liberal de azi, spune că la o întâlnire a dat cu d. V. Brătianu vrând să încheie o înțelegere cu liberalii pentru a răsturna guvernul dlui general Averescu, domnia sa — spune — a făcut dlui V. Brătianu propunerea ca liberalii să se întovărășească și cu *Partidul țărănesc*, despre care d. Iorga spune că numără în rândurile lui multe din cele mai bune elemente.

D. N. Iorga aduce laude dlui I. Mihalache și muștrând majoritatea liberală pentru ținuta dușmănoasă pe care i-a arătat-o în Parlament.

Dsa spune, că d. Mihalache este un bun cunoscător al legii pământului și foarte folositor vieții parlamentare. Chiar după ce a fost ministru, d. Mihalache a rămas același țaran dârz în sufletul lui deschis, ca toți moșii și strămoșii lui...

Partidul țărănesc e un partid tare.

Țărâtimea, care așteaptă ceva nou, îi urmărește cu interes.

Inmormântarea eroului L. Tâmpa.

Exhumarea și ducerea cadavrului la casa părintească. — Pelerinajul satelor. — Gardiștii străjuind la cosciugul eroului. — Inmormântarea. — Vorbirile. — Scene duioase.

— Dela trimisul nostru special, —

În numărul trecut al gazetei noastre am istorisit pe scurt vitejia eroului nostru L. Tâmpa în luptele noastre de desrobire șiuciderea lui miselească de către bestiiile unguesti a lui Béla Kuhn în urma trădării mizerabile a lipitoarei jidovesti Bela Kaufmann din Dezna.

La stăruințele dlui S. Neamțu, dela „Banca Românească” din Arad, un bun prieten și camarad de arme al eroului nostru, guvernul și-a dat învoirea pentru ca osemintele lui L. Tâmpa să fie exhumate (scoase din pământ) din cimitirul dela Erdeis și să fie înmormântate în satul lui de naștere, la Almas.

EXHUMAREA.

Exhumarea s'a făcut în ziua de 13 Aprilie. Au luat parte toate satele din împrejurimile Erdeisului, iar două batalioane de soldați (dela Reg. 4 Graniceri și 86 Inf.) sub conducerea locotenentului Ionescu au dat onoruri militare.

Slujba dzească a fost săvârșită de mai mulți preoți, iar răspunsurile le-au dat învățătorii și cântăreții satelor din împrejurime. S'au rostit vorbiri de preamărire a faptelor vitejești săvârșite de eroul ucis. Mai ales cuvântarea locotenentului Ionescu dela 86 Inf. a produs o profundă impresiune; toată lumea, mic și mare, plângea. Siroae de lacrimi ferbinti brăzdau și fețele soldaților, a acestor apărători de țară, cari, aduși să dea onoruri militare unui erou național au auzit istorisirea vredniciei unui fiu de țaran dela Almas care în lupta de apărare a gliei strămoșesti avu un sfârșit atât de grozav.

În ochii acestor voinici luceau ca mărgăritare lacrimi isvorâte din cel mai curat simț, iar privirea lor, îndreptată spre culmile dealurilor unde eroul cu mânușchiul lui de voinic gardiști apăra glia strămoșească, scâldea pe cea acele locuri istorice și sfinte cu sânge românesc.

SPRE SATUL DE NASTERE.

După săvârșirea prohodului, cosciugul a fost transportat la gară, unde cu un tren special a fost dus la Almas. Aci, preoții satului și o lume de popor din sat și din împrejurime au ieșit înru întâmpinare. Fetele satelor noastre au adus nenumarate cununi de flori, din cari au presărat drumul dela gară și până la casa părinților eroului.

Cosciugul cu cadavrul eroului a fost ridicat și purtat pe mâini de foști gardiști din gardă

națională de sub conducerea sublocotenentului Tâmpa.

A fost o jale, cum nu s'a mai pomenit: toți erau mai frumoși și erau sănătoși au ieșit la gară să întâmpine cadavrul aceluia care în viață le apărat brăzduța și bordeiul, limba și legea de țară barbarilor.

Strigătele de durere și plânsul părinților și fraților eroului, au fost sfâșietoare de inimă.

IN CASA PĂRINTEASCĂ.

În casa părintească, cosciugul a fost așezat pe catafale împodobit cu o întreagă grădina de cele mai frumoase flori, purtate de fetele satelor noastre. Iar 10 gardiști, voinici rămași în viață de ceata condusă de erou, au străjuit, înarmați, cosciugul care ascundea osemintele scumpului conducător.

Acești mândri voinici, cari în vremea luptelor își aveau atîntită privirea lor de vultur tot înainte de astădată ei aveau fața galbenă ca ceata și pe vremea li era ținută parcă de cosciug. Ei stetea nemiscăți ca o stâncă, dar ochii lor erau isvoae de lacrimi ferbinti, iar pieptul în care a săvârșit atâta dor de luptă, de astădată, în fața cosciugului comandantului lor, abia mai putea cuprinde înăbuși durerea chinuitoare și suspinul înimei lor.

PELERINAJUL SATELOR

În tot timpul, începând dela ducerea în Almas a cadavrului eroului și până în ziua înmormântării lui, toate satele din apropiere și chiar cele din mari depărtări, au făcut un mesfârșit pelerinaj la casa mortuară.

INMORMÂNTAREA.

În ziua de 18 Aprilie n. (a treia zi de Paști) pe la orele 11 înainte de amiază, clopotele bisericilor din sat răsunau trist și plângător, chemând lumea la săvârșirea înmormântării.

Un număr mare de preoți, în odăjdii frumoase au săvârșit prohodul, iar răspunsurile le-a dat bisericile și cu duioșie foarte mișcătoare de frimă celor vrednicilor noștri țărani din Buteni, conduși înimosul lor dascăl.

De fața a fost o lume mare de popor, iar din mulțimea cărturarilor și învățaților noștri mișcătoare însemna abia câteva nume: I. Moldoveanu rev. șc., Gules și Tabie subrev. șc., N. Cristea creșt. Cerec. cultural a inv., senatorul Moldoveanu deputat dr. Groza, Gh. Lungulescu din Buteni.

— Dar o să judece Dumnezeu, căci a lui e răsunarea! — șopteste moșneagul, lăsându-și capul și mai jos... Și încet, încet siroaie de lacrimi încep să-i curgă pe sbârbița-i față...

— Miheici! Ei, Miheici! Ce? Ai adormit? se aude un glas care-l strigă de jos.

Cum? Cine strigă? întrebă moșneagul și repede sare pe picioare. — Doamne! O'u fi adormit poate? Până azi... n'am pățit niciodată așa rusine!

Repede și cu îndemănare apucă frînghiile și mai aruncă o privire în jos, colo unde se mișcă mulțimea de oameni, ca un furnicar... Steagurile, crucile și jcoanele falfăie și se leagănă în văzduh, strălucind cu șireturile lor aurite... Lumea înconjoară biserica și, până sus, la Miheici, se aude cântarea plină de bucurie: „Hristos a înviat!”... Și strigatul asta duios parcă-si găsește răsunet în inima prea plină a moșneagului... Și falfăie de ceată și-e par mai luminoase în întuneric și mulțimea de oameni parcă se mișcă mai repede... Și sună clopotele... Vântul, care se trezise, falfăie steagurile, apucă în sbor valurile de cântări și cu putere le ridică în văzduh, trimițându-le cerului, iar în drum le amestecă cu sunetele de sărbătoare ale clopotelor...

Niciodată bătrânul clopotar n'a sunat clopotele așa de frumos cum le suna azi... Inima lui bă-

trână e plină și parcă a dat viața și aramei celei reci, iar sunetele ei parcă tremură și cântă, răs și plâng de bucurie și de veselie, împletindu-se și cărduri, cărduri minunate, zboară spre cerul plin de stele... Și stelele scilipse mai tare, în vreme ce sunetele tremură, se revarsă, se împrăștie și cad iar la pământ, pline de iubire și mângăiere... Clopotul cel mare, cu glasul-i gros, răsună așa de tare, de umple văzduhul și pământul cu sunetele lui, cari spun parcă: „Hristos a înviat!” Alta două clopote mai mici, cu sunetele lor mai dulci, parcă strigă odată cu cel mare: „Hristos a înviat!”... Și până și cele două clopote mici de tot, ca să nu rămână mai pe jos, își amestecă și ele sunetele lor, ca niște glasuri de copilasi printre cele ale bătrânilor, ca să spună și ele: „Hristos a înviat!” Și până chiar și vechea clopotniță se cutremură și se leagănă, iar vântul, — care mângăie fata clopotarului — dă din puter-nțele-i arin și parcă spune și el: „Hristos a înviat!”... Și toate...toate... cântă și strigă: „Hristos a înviat!”

Inima moșneagului și-a uitat deodată durerea și întreaga-i viață, plină de necazuri, de griji și de osteneală... Bătrânul clopotar a uitat că pentru dânsul toată viața asta a fost închisă între cei patru pereți ai clopotniței... a uitat că viața și nădejdea lui în fericeie a fost numai un biet vis... a uitat că-i singur pe lume, ca o bucată de lemn putrezită și roasă de vremurile grele... a uitat totul... Aude numai sunetele care cântă și plâng,

cari prin văzduhul întunecos zboară spre o semănat cu stele și se coboară iar pe pământ... Și i-se pare moșneagului, că se vede înconjurat de feciori și nepoți, că sunetele astea — pline de bucurie — sunt glasurile lor, ale celor mari și ale celor mici, cari s'adună și cântă lui noroc bucuria și fericeie, de care el bietul n'a avut parte în lunga-i viață... Și trage de funile clopotului bătrânul clopotar, și plânge, și lacrimile îi siroae pe obrazul-i zbârcit și inima i-se bate mai tare...tot cu mai putere, la amintirea norocului închipuit...

Jos oamenii ascultă și-si spun că niciodată trănul Miheici n'a tras clopotele așa de frumos ca la învierea asta... Deodată clopotul cel mare se cutremură de o lovitură puternică, își pierde puterea și amutește... Celălalte clopote, uitate, își sfârșesc jocul, amutind și el într-un sunet și prelung, ascultând cel din urmă sunet al fraților cel mare, care mai tremură plângând și încet se topește în văzduh...

Bătrânul clopotar, sleit de puteri, cade pe deață și două lacrimi... cele din urmă dor de viață, se prelung pe obrazul lui din ce în ce palizi și mai reci...

— Hei! Trimeteți la schimb pe altul, căci moșneagul nu va mai trage clopotele!...

Tr. de G. CA

„GLASUL SATELOR” este răsunetul dureros, al suferințelor și grăitorul dorurilor și a voinței adevărate a poporului.

restii (din partea „Soc. mormintelor eroilor”) ca delegat al guvernului, Const. Savu fost deputat, reprezentantii autorităților administrative, profesorii de la instituturile noastre din Arad, preoți, învățători și alți intelectuali.

Au depus cununii de flori, cele mai multe cu panglică tricoloră:

„Ofiterii gărzii naționale”; „Comuna Dezna”; „Comuna Almaș”; „Populația plasei Sebis”; „Cercul cultural al învățătorilor din plasa Almaș”; „Sectia județeană a învățătorilor”; „Nic. Popescu inspector agricol” s. a.

CORTEGIUL.

Cortegiul funebru s'a format în modul următor: în frunte un băiat purtând crucea, iar la dreapta un flăcău cu un majestos stindard național îmbrăcat în doliu, prapori și icona reprezentând învierea Domnului Hristos, elevii scoalelor, dieci, corul dela Buteni, preoți, delegații, cosciugul purtat de 4 foști gardiști, iar pe de laturi de cosciug alți 6 gardiști cu semnele lor de pe vremuri (peana de curcan și tricolorul național) și cu arma la umăr, apoi flăcăii purtând cununile. Înăspatul cosciugului urmau nemângâiații părinți, frați și neamuri ale eroului, apoi mulțimea necuprinsă de popor.

Cosciugul a fost întreg împodobit cu flori și învâlit într'un steag național.

LA BISERICA.

În sunetele triste ale clopotelor bisericii locale și în cântările dănoase ale minunatului cor al tărânilor din Buteni, cortegiul întreg a intrat în curtea bisericii, unde în fața intrării principale cosciugul a fost așezat pe un pat împodobit cu flori, iar deasupra crucea Domnului și pe laturi luminări.

Aci s'a săvârșit prohodul obișnuit, răspunsurile dându-le acelaș brav cor.

După terminarea prohodului au urmat

VORBIRILE.

Cel dintâiu a vorbit părintele NICA. — Dsa într'o cuvântare strălucită face un scurt istoric al frunzei familiei Tâmpa, care a dăruit neamului românesc pe fiul lor Lazar, unul dintre cei mai buni, ascultători și slujitori elevi ai scoalelor, unde el și-a făcut învățătura.

— În luptele mari și grele pentru desrobirea poporului român, L. Tâmpa — întors ca sublocotenent de pe câmpul de luptă — intră imediat în slujba neamului, incredintându-i-se comanda gărzilor naționale dela Almaș și Dezna, apărând cu o neîntrecută bărbăție populația și avutul ei de furia potopului barbarilor lui Bela Kuhn, Sf. Sa sfârșise, abia putându-și stăpâni emoțiunea, declarând, că, considerând vrednicile eroului L. Tâmpa, biserica i-a rezervat, în mod excepțional un loc de odihnă vecinică în curtea ei, iar ziua a treia de S. Paști, de azi înainte decretată de serbare națională întru memoria eroului, se va serbători în fiecare an.

Vorbirea dlui inv. N. CRISTEA (Măndruloș) a mișcat inima ascultătorilor prin notele-ei de un înflăcărat sentiment național, arătând vrednicile nepieritoare ale dascălului L. Tâmpa și însemnătatea faptelor eroice săvârșite de acest umil fiu de plugar, pentru desrobirea neamului.

După o frumoasă și mișcătoare vorbire rostită de învățătorul IGRISAN din Almaș, în numele învățătorimii din plasa, a luat cuvântul d. GH. LUNGULESCU, delegatul guvernului și al „Societății Mormintelor eroilor” (București).

Într'o vorbire măreață, o minunată apoteoză a eroismului eroului L. Tâmpa, d. Lungulescu a mișcat inimile ascultătorilor și în cuvinte aspre dar potrivite a înfierat tradarea mizerabilei lipitoare evreiești Kaufmann dela Dezna.

Rândul cuvântărilor l-a încheiat d. CONST. SAVU, fost deputat.

Dsa începe prin a spune, că ar dori să se poată lăsa în fundul mării pentru ca de acolo să cucăiească mărgăritarele prețioase cu cari să-și împodobească cuvintele de preamărire ce va rosti despre eroul național L. Tâmpa.

„Fiul al Banatului trunchiat — a spus d. Savu — am venit să depun o lacrimă ferbinte de mulțumire și recunoștință a bănațenilor liberi, la a căror desrobire s'a îmbinat și jertfa sângeroasă a lui Tâmpa, și am venit pentru ca aci înaintea s. b-

sericii și lângă cosciugul care ascunde oșemintele unui sfânt să marturisesc dorul nostru, că, adică, noi bănațeni, mai vrem să ne înghită pământul de vii decât să nu vindecăm rana sângerândă a Banatului, prin readucerea și readipirea fraților smulși din sufletul și din inima noastră”.

Glasul puternic al vorbitorului a produs un fior în inimile ascultătorilor, cari îi sorbeau fiecare cuvânt, spus cu apăsare și pe înțelesul tuturor. Părea, că vorbitorul într'adins rostea cu atâta putere și simțire jalea și durerea bănațenilor pentru că, spintecând văzduhul, jurușta fostului deputat bănațean să străbată până în satulețele din Banatul robit, trezind speranțe și uscând lacrimi...

Vorbitorul sfârșește preamărind vitejia gardelor naționale și eroismul strălucit al nemuritorului L. Tâmpa.

SPRE LOCUL DE VECI.

Sfârșindu-se vorbirile, cortegiul în rândurile pe care am arătat-o mai sus, pornește spre locul de înmormântare, în partea apuseană a curții bisericeii.

După ce în sunetul trist al clopotelor bisericeii cosciugul a fost lăsat în groapă de foști gardiști și după obișnuită binecuvântare prin preoții slujitori, d. senator MOLDOVAN luând în mână o bucată de pământ, foarte mișcat rostește cuvinte îndușoștoare de bun rămas, cerând lui Dumnezeu să dea odihnă sufletului eroului L. Tâmpa și implorând binecuvântare asupra străduintelor și jertfelor unui neam întreg, din cari a rodit o tărâsoară frumoasă, care cuprinde azi sub aripile ei de mamă buna pe aproape toți fiii, ce până ieri erau răslețiti.

După un ultim „In veci pomenirea lui!”, rostit cu glasul tremurând de unu dintre preoți, și după versul:

„Iar când fraților n'oi duce
Dela voi ș-a fi să mor,
Pe mormânt atunci să-mi puneți:
Măndrul nostru tricolor!”

cântat cu multă precizie și cu și mai multă duiosie de către minunatul cor dela Buteni, cioclii (gropășii) începură a trage pământul, care se tot înalță până ce acopere definitiv cosciugul și până ce sfârșind într'o movilă cu o superbă cruce se înseamnă mormântul, în care se odihnește, în nădejdea învierii de apoi, corpul chinat și sdrăbit într'un mod atât de barbar al tinărului erou național L. Tâmpa, care abia a numărat 22 de primăveri...

... În partea dinspre apus a curții bisericeii din Almaș, frumosul tricolor al unor superbe cununii se scaldă în razele aurii ale binefăcătorului soare, iar o cruce frumos împodobită, nouă, atrage privirea trecătorului grăbit, și-l oprește pentru un moment vrând parcă să-și spună: „Din sângele nostru, al eroilor, s'a plămădit o țară ca și care mai frumoasă nu vei găsi în lume; voi s'o iubiți, s'o întăriți și s'o apărați cu pretul sângelui vostru! Iar când vi-s'ar cere, voi să nu sovăiți, ci să urmați pilda noastră!”

C. PEREANU.

Vom intra în lupta electorală!

— HOTARARE. —

În zilele de 27 și 28 Mai a. c. se va ține alegerea parțială pentru scaunul de deputat rămas vacant în cercurile electorale, unde aleșii au abzis pentru a ține mandatul în alt cerc electoral. Astfel în Ardeal și în Banat vom avea alegeri parțiale în următoarele 10 locuri:

Județul Arad: Arad (oraș), Ineu.

Județul Bihor: Aleșd, Ceica, Tileagd.

Județul Făgăraș: Zărnești.

Județul Mureș-Turda: Târgul-Mureșului.

Județul Sălaj: Zălav.

Județul Timiș: Modos.

Județul Treiscaune: Sf. Gheorghe.

Organizația centrală din Arad a Partidului țărănesc, a luat hotărârea să intre în lupta electorală și, prin urmare, a pus următoarele candidaturi:

Pentru orașul Arad pe d. Dumitrescu-Bumbesti, fost senator, și

pentru Ineu pe fostul deputat Nicolae Adam.

În numărul cititor al gazetei com publică îndrumările care trebuie luate pentru asigurarea biruinței partidului nostru. Dar și până atunci ostașii credincioși al Partidului țărănesc au datoriu să facă toate pregătirile pentru reușita cât mai strălucită a marilor adunări populare de candidare în cari se va face o largă expunere a programului nostru politic.

Putem să vă vestim de pe acum, fraților, că la aceste adunări dela Arad și Ineu, — a căror dată se va publica la vreme — vor lua parte conducătorii și frunzeii partidului țărănesc, și anume dñii: J. Mihailescu, dr. N. Lupu, general Vlădescu, Gr. Iulian, V. Madgearu, Mirto și alții.

Prin urmare, orice altă vestire care vi-se va face din altă parte decât aceasta publicată — și cari se vor mai publica — în gazeta „Glasul Satelor” a Partidului nostru țărănesc, să n'o ascultați, căci dușmanii noștri politici vor cu orice preț să vă zăpăcească pentru ca să-și pregătească biruința.

Iar biruința lor, se știe, înseamnă suferința și înghesușirea libertății și a drepturilor poporului de țărani.

Prin urmare, fiți treji, fiți tari!

SECRETARIATUL
Partidului țărănesc.

Serviciul militar de doi ani.

— Noua lege de organizare a armatei. —

D. general Mărdărescu ministrul de război a expus unei gazete care este programul său pentru reorganizarea armatei.

Cu acest prilej dsa a întărit știrea că are de gând, ca în noua lege ce o va alcătui, să prevadă serviciul militar de doi ani în toate armele, afară de marină unde serviciul este de trei ani.

Efectivul va fi de 125.000 oameni și serviciul militar se va face prin rotație (schimb). Oamenii vor fi chemați în seră pentru instrucție și rămânerea lor în cazarmă va fi numai pe timpul cât va cere instrucția. În Iulie și August se va reda câmpului un mare număr de brațe, iar în Septembrie și Octombrie toată lumea va fi în cazarmă pentru instrucția temenică, manevre etc.

Răvașul satelor.

Din Sân-Nicolae mic.

Ni se serie:

După 5 luni de sbuciumări și greutate în sfârșit am văzut împlinindu-se v'sul mult dorit al țărănilor, de a avea în Arad gazeta noastră țărănească.

Mare bucurie am avut noi, țărani având pe mesele noastre, în marea și luminată zi a învierii Domnului, gazeta țărănească „Glasul Satelor”. Și, după cum cântările din sfintele biserici, la ziua de Paști, au adus mângăene sufletelor noastre, tot așa și gazeta aceasta n'a făcut și a tușat nespuse bucurie în inimile noastre.

Noi, țărani, suntem bucușori pentru gazeta aceasta, căci un gol mare se făcuse în jurul nostru, nu știam ce se întâmplă în lumea mare și mai ales, nu aveam cine să ne grăiască dorurile și să ne mângăie în necazurile noastre. Avem, cei drept, multe gazete în țară, dar acestea-

ȘTIRI.

CALENDARUL SAPTĂMĂNEI.

Maiu (are 31 de zile).

Ziua	Calendar		Numele sfinților și serb.	Insemnări
	n.	v.		
Luni	1	18	C. C. Ioan	Mersul vremii: ploios, vântos.
Marti	2	19	Ion Pustnicul	
Merc.	3	20	C. Teodor	Soarele: răsare la 6 ore 48 m. apune la 8 și 8 min.
Joi	4	21	M. Ioan, Max.	
Vin.	5	22	A. Natanail	Luna: pătărul prim la 5 Maiu (22 Aprilie)
Sâmb.	6	23	(†) S. m. Gheorghe	
Dum.	7	24	M. Sava și Elisa	

Dum. Slăbănogului, Ev. Ioan, gl. 3, voscr. 5.

Hoții de urne și falsificatorii voinței poporului dați în judecată.

Tribunalul din Arad a primit pâră din partea dlui avocat dr. Hotărari, președintele organizației Partidului țărănesc din Arad contra primarului acestui oraș d. Anghel pentru următoarele cauze:

1. n'a voit să întărească iscăliturile alegătorilor cari l-au candidat pe d. dr. Lupu;

2. pe lista de candidare a dlui V. Brătianu iscălită de 1500 alegători a pus clauzula, că iscăliturile s'au făcut în fața dsale.

O asemenea arătare criminală a făcut și organizația Partidului țărănesc din județul Argeș contra mai multor judecători și președinți ai cercurilor de votare din acel județ. S'a depus o listă cu 250 martori.

D. V. Goldiș a făcut și dsa arătare criminală contra președinților unor secții de votare din cercul electoral Ineu, unde voturile date au fost falsificate pentru a scoate ales pe d. general Văitoianu. D. Goldiș cere ascultarea dlui Văitoianu ca martor.

— Pe toți aceia, cari primind nrjii 1 și 2, dar nu ni l-au trimis înapoi, noi îi socotim de abonați și, prin urmare, îi rugăm să ne trimeată prețul abonamentului la gazeta, care este: pe un an 50 lei; pe jumătate an 26 lei; pe trei luni 14 lei; pe o lună 5 lei; pentru America pe un an întreg 3 dolari.

Cine dorește să cunoască gazeta noastră pentru ca să o aboneze, să ne ceară printr'o carte poștală număr de probă, iar noi îi trimitem fără întârziere. Adresa gazetei noastre este: REDACȚIA ȘI ADM.: „GLASUL SATELOR”, ARAD, Bulev. Carol nr. 37.

— Rugăm pe toți cărturarji satelor, pe muncitori și pe toți binevoitorii noștri să ne scrie, pe scurt și lămurit, orice stiri și întâmplări din comuna sau împrejurimea lor.

— Toți aceia cari au primit liste de subscripție — pentru acți — pentru gazeta noastră, sunt rugați să le încheie și să le aducă casierului partidului nostru, deoarece peste o lună de zile vrem să convocăm adunarea generală de constituire a societății acționarilor.

— Aducem la cunoștința tuturor, că d. Grozav n'a fost candidat oficial al partidului țărănesc la Pâncota, dsa candidând independent, adevărat fără știrea și fără avizul conducerei partidului nostru.

— Ministerul de finanțe dela București a suspendat paragraful 2 și 92 din legile — Titulescu, lăsând neschimbată numai partea despre darea de câștig (6 la sută), care va trebui să fie plătită și pe mai departe. — Dările vor fi socotite și se vor încasa, prin urmare, după vechile legi ungare, cari erau la noi în vigoare.

— O societate de bancheri va clădi în curând în Arad o fabrică de filmuri (chipuri fotografiate) pentru cinematograf, care încă la vară va începe să lucreze.

— Duminică seara tinerimea română din Arad a organizat o frumoasă petrecere (bal), la care a luat parte foarte multă lume.

— În adunarea sa generală „Banca Generală” din Arad a ales în direcțiune pe dnji Vasile Goldiș, fost ministru și Gh. Adam, direct. băncii „Victoria” din Arad.

durețe, numai se ponegresc. Și, tocmai acum nu este potrivit lucrul acesta, când vedem cum clo-cotește pământul și ferb popoarele în jurul nostru. Cum de învățații noștri nu văd, că suntem încunjurați numai de dușmani? Apoi, cel puțin între noi de-ar fi înțelegere, să nu-și rădă străinji de noi.

Vesnice și îndemnătoare vor rămâne cuvintele următoare ale marelui nostru poet A. Mureșianu:

„Români din patru unghiri, acum ori niciodată
Uniți-vă în cuget, uniți-vă'n simțiri!”

Acest îndemn al poetului nostru se pare însă ca a început să nu mai găsească răsunet în inimi. Mai ales pătura învățaților/dă în această privință pildă foarte urâtă.

Tocmai de aceea, noi țărani cari ne mai păstrăm încă sufletul curat să nu urmăm această pildă urâtă a multora din învățații noștri, ci să ne strângem bine rândurile în jurul steagului partidului nostru țărănesc, căci „mântuirea numai prin tine însuși vine!”

Pătruși de adevărul acesta mare, consătenii mei din Sân-Nicolaul-mic (jud. Timiș) îngroșe zilnic rândurile sprijinitorilor gazetei „Glasul Satelor” prin înscrierile lor între abonații ei. A-fără de acestia, înimosul meș consătean țărănul ARON OPRIN de sub nr. c. 232 a dăruit suma de 100 lei pe seama gazetei „Glasul Satelor”.

Vă rog, dle redactor, să publicați această frumoasă faptă a fratelui Oprin, vrednică de toată cinstea și recunoștința noastră. De Dumnezeu ca pildă acestei inimi nobile de țărăn să fie urmată de cât mai mulți.
UN ȚĂRAN.

Economie.

Târgul de cereale (bucate) din Arad pe ziua de 26 Aprilie 1922.

Grâu	1 majă metrică (100 kgr.)	Lei 355—360
Ovăs	„ „ „ „ „	320—330
Porumb (cucuruz)	(100 kgr.)	325—330
Secară	„ „ „ „ „	— — — —

Făină.

Făină No 00	(1 kgr)	— —	6:50
Făină pentru fertură	„ „	— —	5:80
Făină de pâine	„ „	— —	3:80
Tărâțe	„ „	— —	2:20

Târguri de țară.

Călind. n.

1 Maiu: Voiteg (Banat), Almașul-mare și Gherla (Ardeal). — 1—2 Maiu: Cacova și Caransebeș (B) Reghin (A.). — 1—3 Maiu: Orșova (B). — 3 Maiu: Seica-mare și Sibiu (A.). — 2—5 Maiu: Dobrița (B). — 5 Maiu: Căpâlnaș și Moldova-nouă (Ban.), Cluj, Mănăstur și Ormeniș (A.). — 6 Maiu: Pauliș (Crișana), Lipova (B.), Chezdi-Oșorheiu (A.). — 7 Maiu: Chișineu (Crișana). — 8 Maiu: Ajud (A.). 10 Maiu: Lugoj (B.). — 11 Maiu: Gurahont (Crișana). — 12—13 Maiu: Lăpusul-ung. (A.). — 13 Maiu: Săvârșin (Criș.) și Deva (Ard.).

În vechiul regat după calend. v.: 23 Apr. (Sf. Gheorghe): Moinești (Bacău), Bărgăoani (Neamț) Botesti, Nesporești (Roman), Slatina, Caracal, Pitesti, Lupoia (Mehedint), R-Sarat, Sălcioara (R-Sarat), Pofovraș (Schitul), Preajba (Gorj), Slobozia (Ialomița), Frătești (Vlasca), Iași și Bârlad.

Bursa din Arad.

Prețul leului românesc pe ziua de 27 Aprilie 1922.

1 Dolar	— — — —	Lei 136—137—
1 Franc francez	— — — —	Lei 12:90—12:95
1 Franc elvețian	— — — —	Lei 26:50—27—
1 Liră italiană	— — — —	Lei 7:30—7:35
1 Dinar sârb	— — — —	Lei 1:60—1:70
1 Socol cehoslovac	— — — —	Lei 2:76—2:80
1 Levă bulgară	— — — —	Lei 0:89—0:91
1 Marcă germană	— — — —	Lei 0:55—0:56
1 Coroană ungară	— — — —	Lei 0:18—0:19
1 Coroană austriacă	— — — —	Lei 0:07—0:09

MEISL și KARDOS

croitorii pentru bărbați, uniforme militare și preotesti

ARAD, str. EMINESCU (fostă Deák Ferencz) 30.

Pregătește UNIFORME MILITARE, COSTUME CIVILE și REVERENZI; primește pentru TRANSFORMARE haine uzate (folosite) cu prețuri convenabile (scăzute).

— În Timișoara un foc puternic a făcut foarte mari pagube în fabrica de mobile alui Gáll.

— Muncitorii dela uzinele de fer din Arad s'au pus în grevă (straie), deoarece patronii nu vreau să împlinescă condițiunile din contractul ce-l au cu muncitorii.

— Sezătoarea culturală organizată Duminică în Palatul Cultural din Arad a reușit foarte bine. A fost public mult și ales.

— Comitetul executiv (de 21 membri) al partidului țărănesc se va întruni Joi, 27 Aprilie a. e., orele 10 dim., la clubul „Astoria”.

— La conferința din Genova, Rakowski (preș. Ucrainei) a anunțat că va veni cu acte doveditoare în chestia Basarabiei. La aceasta d. Brătianu a cerut în mod telegrafic dela ministerul de externe să i-se trimeată la Genova toate actele referitoare la Basarabia. Actele au fost deja trimise.

MAI NOU.

— La alegerile parțiale de deputat au fost aleși: la Colahni ministrul Florescu (lib); la Buziaș d. S. Bocu (naț.); la Gherla d. Gh. Pop (naț.) și la Pâncota d. I. Groșoreanu (naț.).

— Casătoria regelui Alexandru al Jugoslaviei cu Prințesa Marioara se va celebra în ziua de 4 Iunie, la catedrala din Belgrad.

— Starea sănătății principesei Elisabeta, soția printului Gheorghe al Greciei, merge înspre bine. De asemenea și fostul prim-ministru T. Ionescu merge spre însănătoșare.

— În Vinerea Paștilor s'a pus piatra fundamentală a bisericii de încoronare, în Alba-Iulia, în prezența autorităților civile și militare. Slujba dzeiască a fost făcută de delegatul mitropolitului din Sibiu, pâr. protopop Teculescu.

— La Bailești (vechitul regat) niște copii au aprins o lumânare în podurile bisericii. S'a aprins toată clădirea așa că în scurt timp toată biserica a fost prefăcută în cenusă.

— Se vestește din București, că regele va dizolva (imprăstia) Parlamentul încă înainte de congresul dela Alba-Iulia. D. senator T. Mihali, a declarat unei gazete ungurești din Cluj, că situația guvernului nu e prea trandafirică și că dsa află din isvor vrednic de încredere, că Parlamentul va fi dizolvat în scurtă vreme și la toamnă se vor face alegeri noi.

GLUME.

— Zece porunci pentru soacre. —

O doamnă publică într'o gazeta engleză zece strașnice porunci cari ar vindeca pe orice soacră de boala ei proverbială — dacă le-ar urma.

Porunca 1. Să nu fi geloasă (temătoare) de dragostea sotului meu față de mine, niț de-a mea pentru el. Ținând la mine el din toată inima nu-l împiedecă nimic de a te iubi și pe tine tot atât de mult.

2. Să nu-și tot spu că nu-s destul de isteț ca să-i câștig fiului tău toate comoditățile. Tu poate l-ai chinuit mai mult cu îngrijirile tale decât eu cu presupusa mea lene.

3. Fereste-te de a pomeni mereu că toate ar fi mai bune dacă ai conduce tu gospodăria. Eu fac tot ce-mj stă în putere și mai bucuros învăț dela viață decât din carte.

4. Să nu-mi tot povestesti ce partide bune ce-ar fi putut fiul tău să facă. Că m'a ales chiar pe mine de aceea-s foarte mândră și nu trebuie să mă jignești.

5. Nu cauta cu palavrele tale să ne înstrăinezi unul de altul sau să ne învrăjbesti. Dăți s'înțea de mărește înțelegerea căminului nostru.

6. Nu-mi povestii de scăderile fiului tău. Fii sigură, că cu toată iubirea mea, eu nu sunt oarbă, le vad.

7. Să nu vorbești de afaceri familiare când sunt copiii de față.

8. Să fi sinceră și dragută cu mine. Cum strigi în pădure, așa ti-se răspunde de acolo.

9. Să nu susții că cheltuesc pe haine prea mult. Fiului tău îi place să mă vadă îmbrăcată bine și mă împodobesc numai să-i fac lui cinste și plăcere.

10. Nu ne tot îndemna să tot crutăm. Cum ne-am împărțit noi doi, văd că iesm destul de bine.